

Kázeň Ľudovíta Malého, 15. 10 2014, Lúka

Bratia v Kristovom kňazstve, milí bratia a sestry! V úvode prvého zasadnutia 3. mimoriadnej biskupskej synody o rodine vo Vatikáne sa zhromaždeniu prihovorel Sv. Otec František. Vo svojom príhovore spomenul, ako mu po konzistóriu vo februári 2014 jeden kardinál napísal: *Škoda, že niektorí kardináli nemali odvahu povedať niektoré veci kvôli rešpektu k pápežovi, nazdávajúc sa azda, že pápež si myslí niečo iné.* František pokračoval: „ *Toto nie je vporiadku...je potrebné povedať všetko to, čo v Pánovi cítime, že musíme povedať, a to bez ľudských ohľadov a bojzlivosti. A zároveň musíme s pokorou počúvať a s otvoreným srdcom prijímať to, čo hovoria bratia...A robte tak s veľkou nerušenosťou a pokojom*“ (por. úvodný príhovor pápeža Františka 6. Októbra 2014). **Hovoriť s parúziou (priamo) a počúvať s pokorou**- tak si pápež predstavuje pracovnú atmosféru synody, ktorá hľadá nové spôsoby pastoračného prístupu pre rodiny, zvlášť tie ťažko skúšané. Slová rímskeho biskupa sú dôležitým signálom aj hlbšie dovnútra Cirkvi. Všade, na úrovni jednotlivcov, rodín, spoločností, farností i diecéz čelíme výzvam súčasnosti. V priestore ľudských vzťahov sa, prirodzene, stretávame s rozličnosťou mienok, odlišnosťou vo vnímaní problémov a ich riešení. Všade tam sa pri diskusiách a hľadaní ciest vyskytujú napätia medzi názorovými skupinami, ťažkosti s prijímaním rozhodnutí iných. Starobylý latinský výrok **clara pacta- boni amici: jasné dohody- dobrí priatelia**, možno vyjadriť aj slovami dobré spôsoby robia dobrých priateľov. Dejiny dosvedčujú, že zo zlých spôsobov sa rodia nie len napätia a nepriateľstvá, ale aj zbytočné konflikty, otvorené i tie skryté, Cirkev nevynímajúc... Spôsob, ktorým sú tlmočené skutočnosti i rozhodnutia uľahčuje ich prijatie. Pápež František hovorí o zásadách hovoriť priamo a počúvať s pokorou. Považuje ich za dobré spôsoby. Pre prostredie cirkevných spoločností a to nie len na úrovni veriacich medzi sebou ale aj na úrovni veriaci- biskup, kňaz- biskup je to zásada, ktorá môže mať ozdravný účinok a môže zabrániť zbytočným nedorozumeniam, sklamaniam i straty dôvery. Je to zásada, ktorá môže pomôcť otvoriť to správne okno na prúdenie čerstvého vzduchu a tie správne dvere na vykročenie smerom k riešeniu problémov...Aj z iných príhovorov pápeža Františka a najmä Benedikta XVI. je zrejmé, že k tomu je potrebná odvaha k hľadaniu pravdy. Najmä Benedikt XVI. zdôrazňoval, že nie sme vlastníkami pravdy. Skôr Ona si nájde nás, my jej vychádzame v ústrety našou túžbou, hľadaním, neustálym, celoživotným. Je to proces na celý život. A nie je jednoduchý. Avšak je potrebný a musíme sa mu všetci učiť. Hovoriť priamo a počúvať s pokorou, pritom sa pýtať, hľadať...Aj tu platí: Kto nič nerobí nič nepokazí. Všetci robíme chyby. Aj v cirkevnom prostredí môžu na tej či onej strane pretrvávajúť negatívne pocity, tie však nemusia byť hneď nepriateľstvom. Viac ako nepriateľov máme okolo seba ľudí, ktorí nás nahnevali, sklamali, ublížili, zranili...V duchu Františkovej výzvy to môže znamenať nahlas povedať, priznať si: som, sme zranení. Niektorí v tom vidia neposlušnosť. To nie je pravda. Dobré vieme aká je poslušnosť dôležitá a tou cestou chceme kráčať. Poslušnosť Kristovi a jeho Cirkvi. To ale neznamená, že ak sme zranení aj z diania vnútri cirkvi, nemôžeme o tom diskutovať...Ak sme pri poslušnosti, jej biblický model ukazuje, že môže byť dialogická. Spomeňme si na príbeh povolania Abraháma, Mojžiša alebo udalosť Zvestovania. Archanjel Gabriel vedie s Pannou Máriou dialóg, v ktorom predstaví Boží plán. Mária kladie otázky

a dostáva nevyhnutné odpovede. Až potom nasleduje prijatie Božej vôle z jej strany... Zranené emócie, aj tie naše aktuálne, môžu pretrvávajúť a niekedy ťažko zabúdame (a či sa vôbec dá zabúdať...), lebo zranenie stále bolí. To ale neznamená, že nie sme schopní dôležitého kroku k uzdraveniu- odpusteniu, cez ktoré dáme sebe a iným šancu vstať a kráčať ďalej. Iste, chce to svoj čas. Boh od nás chce milosrdné srdce a nie deravú pamäť, píše Tomáš Halík. Ide o to, ako s jazvami zranení budeme zachádzať. So zranenými emóciami sa musíme učiť pracovať, najprv ich vidieť, priznať si ich a snažiť sa ovládať ich.

Dôležité je, či do nich vlietame žeravinu nenávisti a túžby po pomste alebo ich trpezlivo vystavíme uzdravujúcemu pôsobeniu času a milosti, či sme otvorení nádeji, že zlo nemá posledné slovo, že nielen slabosti, zlé rozhodnutia ba i hriechy môže Pán použiť na dobré. Kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnili milosť...(por. Rim 5, 20). Dôležité je ale to, čo žije a rastie v hĺbinách našej existencie, v koreňoch našich základných životných postojov (por. T. Halík, *Chci, abys byl*).

Jadro Ježišovho učenia je: MILUJTE! Boha nadovšetko, blížneho ako seba a nepriateľov (por. Lk 6,27). Ježiš nehovorí: Nemajte nenávisť a neublížujte, ale hovorí: Milujte! Nemať nenávisť znamená nič nerobiť. Milovať znamená robiť niečo pozitívne, dobré. A to môže znamenať aj stretávať sa v atmosfére modlitby a pokojnej diskusie a zdieľania. Nosným prvkom týchto stretnutí je práve modlitba. Ňou vyjadrujeme naše základné postoje a prežívanie. Cítíme, že mnohé výzvy uprostred našich rodín a cirkevných spoločenstiev nás presahujú. Dobré si uvedomujeme, že bez účinnej pomoci Ducha Svätého im nebudeme schopní čeliť. Vieme, že práve modlitba nás otvára tomu, čo chce od nás Pán a robí nás schopnými byť jeho nástrojmi. Preto prosíme o dary Ducha Svätého pre nás, naše rodiny, farnosti a arcidiecézu: o svetlo správne vidieť a poznať, o odvahu hovoriť priamo a s pokojom, o pokoru pri počúvaní a hľadaní pravdy, o múdrosť a rozumnosť pri našich rozhodovaniach, o silu niesť si vzájomne bremená a ochotu priložiť ruku k dielu tam, kde treba, o lásku, ktorá sa raduje z pravdy, všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží (1 Kor 13,4). Vzývame Matku Božiu a uctievať ju v milostivom obraze Trnavskej Panny Márie. Je nám Matkou i útechou. II. vatikánsky koncil ju vyzdvihol ako prvú a najdokonalejšiu učeníčku Kristovu. Je pre nás inšpiráciou a vzorom ako sa stávať aj uprostred skúšok dobrými Kristovými učeníkmi. Jej zverujeme naše snaženia, rodiny i našu Trnavskú arcidiecézu.